

Commissarissen van de Koning en kabinetschefs

**Directoraat-Generaal
Openbaar Bestuur en
Democratische
Rechtsstaat**
Directie Democratie en
Bestuur

Contactpersoon

T 06 [REDACTED]

Datum
10 september 2024

memo

(Her)benoemingen burgemeesters rond
gemeenteraadsverkiezingen 2026

Aandachtspunten (her)benoemingen burgemeesters rond gemeenteraadsverkiezingen 2026:

Herbenoemingen

Een herbenoemingsprocedure duurt rond de 8 maanden. Vaak zien we dat deze procedure voor een nieuwe raad een grote klus is. Deze procedure opknippen tussen de oude raad en nieuwe raad is niet ideaal, zeker bij problemen. De volgende aandachtspunten zijn daarbij belangrijk:

Doorgaans maken de fractievoorzitters deel uit van de vertrouwenscommissie. De fractievoorzitters hebben in de regel hun handen vol aan de verkiezingscampagnes en, na de verkiezingen, aan de collegevorming. Deze werkzaamheden zijn in de praktijk vaak moeilijk te combineren. In de tijd rond de verkiezingen is er doorgaans onvoldoende gelegenheid om samen terug én vooruit te kijken op het functioneren van de burgemeester. Daarnaast zagen we bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen een grote opkomst van nieuwe (lokale) partijen. De raadsleden van deze partijen hebben niet altijd (voldoende) ervaring met dergelijke procedures. Ook dit vraagt extra aandacht en tijd.

Bij de herbenoeming van burgemeesters rond de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 zouden wij daarom graag de volgende stelregels aanhouden:

- De laatste paar weken voor de gemeenteraadsverkiezingen zijn hectisch. Onderschat dit niet en houdt hier rekening mee bij de planning van de werkzaamheden van de vertrouwenscommissie.
- De stukken met betrekking tot herbenoeming moeten 4 maanden voor de ingangsdatum van de herbenoeming binnen zijn bij BZK. Uitgaande van deze 4-maandentermijn vindt de vaststelling van een aanbeveling voor herbenoeming met als ingangsdatum 1 juli 2026 (of eerder) plaats vóór 1 maart 2026. De herbenoemingsprocedure wordt daarmee in zijn geheel door de oude raad en vertrouwenscommissie gedaan. In deze gevallen zijn dus wat dit betreft geen procedurele problemen te verwachten.
- Bij herbenoemingen met een ingangsdatum tussen 1 juli en 1 december 2026 is het verstandig om deze door de oude raad te laten behandelen. Ook gezien de tijd die nodig is voor collegevorming en het zomerreces van 2026. De besloten raadsvergadering met de betrekking tot de aanbeveling tot herbenoeming moet dan vóór de verkiezingen plaatsvinden.
- In verband met de gemeenteraadsverkiezingen kan het verstandig zijn om de vaststelling van de aanbeveling tot herbenoeming naar voren te halen, maar het spreekt voor zich dat dit niet onbegrensd kan. We nemen als

uitgangspunt dat de raad de aanbeveling in elk geval niet langer dan een jaar voor de ingangsdatum van de herbenoeming vaststelt.

- Met maatwerk is veel mogelijk. Neem bij vragen of problemen in een vroeg stadium contact op met BZK.

Eerste benoemingen:

- Ook hier is het raadzaam om zo veel mogelijk te voorkomen dat twee raadssamenstellingen betrokken zijn bij de voorbereiding en vaststelling van de aanbeveling, en om rekening te houden met de drukte rond verkiezingen en collegevorming.
- Dit betekent concreet dat we adviseren dat:
 - o ofwel de oude raad de volledige procedure doet, met als resultaat een benoeming die ingaat per uiterlijk omstreeks 1 maart 2026,
 - o ofwel de nieuwe raad, met als gevolg een benoeming per 1 september 2026 of later.